

**Badania laboratoryjne
wykonywane w Zespole Opieki Zdrowotnej w Polczynie-Zdroju**

HEMATOLOGIA

Morfologia krwi obwodowej	Oznaczane parametry i wartości prawidłowe: Hematokryt (HCT) norma (35-50 %) Hemoglobina (HGB) norma (11-16 g/dl) Krwinki czerwone, erytrocyty (RBC) norma(4-6 x10 ⁶ µl)
Wskaźniki czerwonekrwinkowe	Średnia objętość krwinek czerwonych (MCV) norma (80-100) Średnia masa hemoglobiny w krwince (MCH) norma (26-34 pg) Średnie stężenie hemoglobiny w krwince (MCHC) norma (31-37 g/dl) Wskaźnik zróżnicowania objętości krwinek czerwonych (RDW)
Krwinki białe leukocyty,(WBC):	Rozmaz krwi obwodowej: Granulocyty obojętnochłonne (NEU) Limfocyty (LYM) Monocyty (MON) Granulocyty kwasochłonne(EOS) Granulocyty zasadochłonne (BASO)
Płytki krwi	PLT Wartości prawidłowe: 150-400 x10 ³ µl

KOAGUOLOGIA

PT-wskaźnik protrombinowy,czas protrombinowy,INR	Ocenia się prawidłowość reakcji w ostatniej fazie krzepnięcia krwi. Wykonywany jest najczęściej u osób leczonych doustnymi antykoagulantami INR – norma 0,8-1,2
APTT- Czas kefalinowo-kaolinowy	Wykonywany najczęściej u osób kwalifikowanych do zabiegów chirurgicznych lub z podejrzeniem zaburzeń krzepliwości krwi. Wartości prawidłowe: 29-46 s
Fibrynogen	Produkowany w wątrobie,bierze udział w procesie krzepnięcia krwi. Norma 2,0-4,5 g/l
D-DIMERY	Zaburzenie procesu krzepnięcia i fibrylizy,podejrzeniu choroby zakrzepowo-zatorowej. Wartości prawidłowe:<500 ng/ml

ANALITYKA OGÓLNA

Badanie ogólne moczu	Oznaczane parametry i wartości prawidłowe: Barwa słomkowa do żółtej Przejrzystość zupełna PH 5-7 Ciężar właściwy 1,005-1,025 Białko nieobecne Cukier nieobecny Urobilinogen w normie Bilirubina w normie Ciała ketonowe nieobecne Krew nieobecna
Osad moczu (badanie mikroskopowe)	Nabłonki płaskie pojedyncze w polu widzenia Leukocyty pojedyncze w polu widzenia Erytrocyty pojedyncze w preparacie Kryształki nieliczne w polu widzenia
Białko w moczu (dobowa utrata)	Wartość prawidłowa nieobecne
Glukoza w moczu	Wartość prawidłowa nieobecna
Narkotyki i ich metabolity w moczu	Amfetamina, Metamfetamina, Morfina, Kanabionoidy, Barbiturany, benzodiazepiny
Badanie kału:	Krew utajona-wartość prawidłowa –nieobecna Badanie na obecność pasożytów-wartość prawidłowa-nieobecne Lamblia (antygen)-wartość prawidłowa-nieobecna

BADANIA SPECJALISTYCZNE

Badania hormonalne: TSH	Hormon tyreotropowy ważny w diagnozowaniu i leczeniu stanów niedoczynności lub nadczynności hormonów tarczycy. Norma: 0,27-4,7μIU/ml
FT4	Wolna tyroksyna, produkowana przez tarczycę. Oznaczany w celu monitorowania leczenia przeciwtrzcycowego Norma: 9-20 pmol/l

MARKERY NOWOTWOROWE

(Służą do monitorowania leczenia i wznowy choroby)

HCG-gonadotropina kosmówkowa	Hormon wskaźnikowy potwierdzający lub wykluczający ciążę Marker zarodkowych nowotworów jądra lub jajnika. Norma: <3,0 mężczyźni, <4,0 kobiety miesiączkujące, <13 kobiety w menopauzie
TPSA	Marker raka stercza. Norma: < 4,0 ng/ml
CA125	Marker nowotworu jajnika. Norma 0-35 U/ml

SERODIAGNOSTYKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Antygen HbS	Antygen powierzchniowy. Wynik pozytywny wymaga potwierdzenia
Przeciwciała anty-HbS	Określają odporność po szczepieniu w kierunku WZW B i przebytej chorobie lub zakażeniu
VDRL –diagnostyka kiły	Wynik dodatni wymaga potwierdzenia

TEST ALERGICZNY Z SUROWICY KRWI

	Służą do oznaczania następujących alergenów: <ul style="list-style-type: none">- pyłki traw i zboża- pyłki drzew (klon, brzoza)- pyłki chwastów i ziół- pleśnie, grzyby- roztocza, karaluchy- sierść kota, psa, konia, pierze kaczki- białko jaja, mleko, dorsz, kraby- orzechy (ziemny, laskowy, kokosowy)- pszenica, soja- owoce (truskawka, kiwi, banan)
--	--

BADANIA BIOCHEMICZNE

PROFIL LIPIDOWY (LIPIDOGRAM)	<p>badanie pozwalające ocenić stężenie we krwi substancji tłuszczowych zwanych lipidami.</p> <p>Profil lipidowy obejmuje: cholesterol całkowity w surowicy, cholesterol HDL i trójglicerydy, cholesterol LDL.</p> <p>Cholesterol całkowity, HDL, trójglicerydy oznaczane są bezpośrednio, Cholesterol LDL wyliczane jest na podstawie wzoru Friedewalda przy wartości trójglicerydów poniżej 350 mg/dl</p> <p>Wartości pożądane: cholesterol całkowity < 200 mg/dl, cholesterol HDL 35-65 mg/dl, Cholesterol LDL < 135 mg/dl</p>
GLUKOZA	wartość pożądana na czczo poniżej 110 mg/dl. Wartość podwyższona w cukrzycy, nietolerancji glukozy
HbA1C	glikacja hemoglobiny, monitorowanie leczenia cukrzycy. Norma:4,4-6,7%
DOUSTNY TEST OBCIĄŻENIA GLUKOZĄ	<p>oznaczanie poziomu glukozy na czczo i po 1 godzinie (obciążenie 50 g glukozy), lub po 2 godzinach (obciążenie 75 g glukozy).</p> <p>Pomocny w diagnozowaniu cukrzycy i upośledzone tolerancji glukozy</p>
DOBOWY PROFIL GLIKEMII	kilkukrotny pomiar glukozy w ciągu doby. Wykonywany u cukrzyków w celu ustalenia właściwej dawki insuliny.
JONOGRAM	<p>Na- elektrolit płynu pozakomórkowego</p> <p>K- elektrolit płynu śródkomórkowego (utrzymuje właściwy poziom wody w komórce, jest odpowiedzialny za przewodnictwo nerwów, odgrywa rolę w skurczu mięśni) Norma:Na-135-145 mmol/l, K-3,5-5,5 mmol/l</p> <p>Wzrost: niewydolność nerek, głódówka, pierwotna niedoczynność nadnerczy</p>
RÓWNOWAGA KWASOWO – ZASADOWA	<p>Wartości prawidłowe:</p> <p>pH 7,35-7,45</p> <p>pCO2 35-45 mmHg</p> <p>pO2 60-95 mmHg</p>
KREATYNINA	stężenie kreatyniny jest wykorzystywane do oceny stopnia zaawansowania niewydolności nerek Norma:0,6-1,3 mg/dl
MOCZNIK	pomocny w ocenie pracy nerek. Wartości prawidłowe:10,0-50,0 mg/dl
KWAS MOCZOWY	pomocny w ocenie pracy nerek, diagnostyce dny moczanowej, podwyższony w chorobach nowotworowych. Wartości prawidłowe: kobiety 2,4 -5,7 mg/dl, mężczyźni 3,4-7,0 mg/dl
Transaminazy ALT, AST, bilirubina, fosfataza zasadowa, GGTP	markery uszkodzenia wątroby. Norma:ALT-0-40 U/L ,AST 0-37 U/L,bilirubina-0,0-1,0 mg/dl, fosfataza alkaliczna-30-120 U/L,GGTP-11-50 U/L
Amylaza w surowicy krwi i w moczu	badanie służy do diagnostyki uszkodzenia trzustki. Norma w surowicy:28-100 U/L, amylaza w moczu:0-460 U/L

BADANIA MIKROBIOLOGICZNE

Wymaz z gardła	Wykonywany jest w przypadku podejrzenia, że przyczyną zapalenia gardła i migdałków jest zakażenie bakteryjne
Wymaz z nosa	Pomaga ustalić przyczyny przewlekłych katarów pochodzenia bakteryjnego
Plwocina	Stwierdzenie czynników zapalnych w przypadku ostrego zapalenia tchawicy i oskrzeli, zapalenia płuc
Posiew moczu	Zakażenie dróg moczowych, odmietniczowe zapalenie nerek
Wymaz z rany	Ustalenie czynnika etiologicznego, wywołującego zapalenie

SEROLOGIA GRUP KRWI

Oznaczanie grupy krwi	Podwójne oznaczenie grupy krwi umożliwia wpisanie oznaczonej grupy na kartę grupy krwi
Wykrywanie przeciwciał u kobiet ciężarnych	Badanie powinno być wykonywane u kobiet ciężarnych dwukrotnie w czasie trwania ciąży.
Próba zgodności	Wykonywana jest zawsze przed transfuzją krwi

INNE BADANIA SPECJALISTYCZNE

Czynnik reumatoidalny (RF)	metoda manualna, wykonywany w przypadku podejrzenia choroby reumatycznej
Borelioza JgM, JgG	Choroba spowodowana ukąszeniem człowieka przez kleszcza zakażonego krętkiem boreliozy. Badanie polega na wykrywaniu obecności przeciwciał przeciwkrętkowych we krwi. Badanie należy wykonać najwcześniej po upływie 4 tygodni od ukąszenia przez kleszcza.

WARUNKI JAKIE POWINIEN SPEŁNIAĆ PACJENT PRZED RUTYNOWYM POBRANIEM MATERIAŁU DO BADAŃ LABORATORYJNYCH

1. Do pobrania materiału do badań pacjent winien zgłosić z kompletnym i czytelnie wypełnionym skierowaniem.
2. Pobieranie materiału winno się odbywać w godzinach porannych.
3. Pacjent powinien być na czczo tzn. ostatni posiłek winien spożyć 12 godzin przed pobraniem.
4. Przed pobraniem krwi pacjent powinien unikać wysiłku fizycznego i stresu- wskazany 15 minutowy odpoczynek.
5. W miarę możliwości pacjent powinien ograniczyć przyjmowanie leków w tym również witaminy C.
6. Nie należy oznaczać parametrów, którymi aktualnie leczy się pacjenta – żelazo.
7. Nie należy wykonywać testów tolerancji glukozy i badania gospodarki lipidowej. w dniach następujących bezpośrednio po dniach wolnych, niedzielach i świątach.
8. Próby obciążeniowe: test tolerancji glukozy wiąże się z koniecznością stosowania przez 3 dni diety normalno węglowodanowej.
9. Mocz na badanie ogólne-higiena osobista, 50-100 ml moczu pobranego ze środkowego strumienia (mocz nocny).
10. Kał-jednorazowa porcja pobrana z różnych miejsc wielkości orzecha.
11. Mocz na posiew -oddanie 50-100 ml moczu ze środkowego strumienia do jałowego pojemnika.
12. Wymaz z gardła -pacjent zgłasza się na czczo lub kilka godzin po posiłku, po przepłukaniu gardła przegotowaną wodą.